

ПЕРЕДПЛАТА на „РУСЛАН”

виносить: в Австрії:
 на цілий рік . . . . . 24 К
 за пів року . . . . . 12 К
 на чверть року . . . . . 6 К
 на місяць . . . . . 2 К

За границею:

на цілий рік: зі щоденною ви-
 силою 7 долярів або 14 рублів;
 з висилкою двічі в тижні 6 до-
 лярів або 12 рублів; з висилкою
 що субота 5 долярів або 10 руб.
 Поздовжне число по 10 сотин.

Телефон Редакції ч. 1484.

Кonto почт. щадниці ч. 98.704.

РУСЛАН

християнсько - суспільний днівник.

„Вирвеш ми очі I душу ми вирвеш: а не возьмеш милості I віри не азъмеш,
 бо руске ми серце I ми руска”. — З Русланових псалмів М. Шашевича.

На праціще старому року 1912.

„Пращаєте, люди!”, “Будь здоров! Вже хочеш нас кидати? Не знаєм звідки ти прийшов Й куди ідеш не знати...”

Не довго він у нас гости, Дів триста це і трохи, А прецінь як нам досолив Отсей старий пройдоха.

Водою затопив наш край I страшив всіх війною; Іди собі і не вертай, Ти року неспокою!

Іди собі! Наслідник твій Най має більш любові, I більше мрій і більш надій, А менше сліз і крові!

Богдан Лепкий.

З новим роком.

(Х) Мизувший рік 1912-й нагадав пам'ятні події зперед сотні літ, рік 1812-й, коли був почином незвичайних переворотів політичних і державних в цілій Європі. А хоч 1912-й рік не викликав таких подій якого попередник зперед сотні літ, все ж таки дав

він неперечно почин до нового розділу все-світньої історії.

Могуча колись і страшна для всего християнського світу Османська держава в Європі перестава існувати. Вправді можуть ще якийсь час європейські дипломати в Лондоні сперечати ся про нове географічне розмежене балканських держав, про придбані Солуня або Адрианополя, однак се не зміняє головної справи, що Туреччина як велика держава перестала існувати в Європі, а вузенький смужок її посіlostій похожий на сей вузенький серпок місяця, що помало на вічнім овіді ниряє в морі. Іго хід скінчив ся а світло погасав.

Щезнене з Європи великої і грізної держави бісурманської, котра три століття приважила весь християнський світ, а котра ще перед повним її занепадом добувала останніх сил як погибаючий лев, перечеркує в одному з дотеперішніх політичніх системи цілих поколінь європейських дипломатів.

Занепад Османської держави почав ся вже з почином XVIII. ст., однак тоді ще найзнаменитіші державники і володарі змагали всіми способами до піддергки „недужого чоловіка”, замісце подумати про поділ єго стану посадіан. Найближша сусідка Туреччини і найбільш інтересована задля своїх торгових і промислових обставин Австро-Угорська монархія, більшу тоді звертала бачність на Захід, як на близкий Схід. Австро-Угорщина отже Туреччину її власній долі і воліла на південних східних границях мати немічну державу, котра

би не завдала нашій монархії ніяких клопотів.

Однак історичні традиції побідних походів австрійських воєводів проти Туреччини не остали таки без впливу. Коли іменно Австро-Угорщина була призволена зреши ся італійських країв, а також провід в Німеччині відступити Пруссії, наспіла пора пригадати собі задачі, які наша монархія мала сповнити на південнім сході. Наспіла пора понехати дотеперішню страдальну політику, а коли гр. Андраші виступив на берлінськім конгресі з домаганням овлади Босною й Герцоговиною, попер єго кн. Бісмарк і сим назначила Австро-Угорщину наглядно, що бажає як велика держава звернути свою силу на розвязку східного питання. Берлінський конгрес призначав в Австро-Угорській монархії право до овлади Босни й Герцоговини, а зараз право промошення дороги на південні пози Митровицю в торгово-політичною і військовою обезпекою.

Однак наслідники гр. Андрашія вернули в тих змаганнях на давній шлях, а коли в Туреччині тамошня народна демократія (молодотуристи) викликали ворохобно і захопили державну керму в свої руки, австро-Угорська дипломатія так завірила її силі і могучості, що забула про поклик, в яким здобувано Босну й Герцоговину: „вшеред! Ганаки!” і стала за піддергуванем *status quo* на Балкані.

Тепер наспіла хвиля, в котрій керманич австро-Угорської політики повинні становити перед очима великі і важкі задачі нашої монархії на південнім сході, хвиля, в котрій там

довершує ся великий переворот, що так три вожив державників і володарів уже перед сотні літ. Наша монархія не може зреша ся діяльністю політики на Балкані, а досить зроблені в часі прилуки Босни й Герцоговини почали нас довідно, що приглядати ся лише ходом подій на наших границях було би для монархії велими шкідливо. На південно-східних границях нашої монархії щезав велика колись і грізна держава, котра не була народною державою і не могла до себе притягати народів поселених в межах нашої монархії.

На місце сеї обумираючої держави виступають і розростаються ся могутні молоді держави народні з новими цілями і новими змаганнями та з жадобою дальнішого розросту з підмогою прилуки суплемінних народів поселених в межах нашої монархії.

На керманичах нашої монархії, а особливо на керманичах внутрішньої політики спочиває тепер важна і труда задача такого уладження внутрішньої політики, щоби народи поселені в межах Австро-Угорщини почувалися вдоволеними, як би у себе дома і не звертали своїх бажань поза границі, а навпаки, щоби балканські Словенії в слов'янських культурних інституціях і в цілім розвитку народнім австро-Угорським Славянам бачили для себе приману, як се так влучно виказуває свого часу др. Фішгоф у знаменитій розвідці: „Bürgschaften des Bestandes Oesterreichs”. Австро-Угорська політика внутрішня і загальна повинна іти в такім напрямі, щоби на-

Під новий рік.

(Фантазія).

Стало ся, що по довгих і ревних заходах Поляків, після докладної статистики з року 2.000, лишило ся в Галичині всего на всіго десять тисяч Русинів. З них тільки дві рускі родини годовано на кошт краю в польськім етнографічнім музею, що находив ся в приставках до Львова Винниках, а решту залишено, після американського візірца, в Карпати в околиці Чорногори, і означено докладно граници, пова котрі жаден Русин не съмів ступить ногою. Окрім законом позволено сїї громаді Русинів жити по давному звичаю, бо перемогла в соймі думка, що історична традиція вимагає, аби в Польщі була Русь, тим більше, що Литва давно вже відрекла ся Польщі і називала Люблинську унію найбільшим своїм нещастям. І ще одне добре діло зробили поляки: аби не затратила ся до решти руска гайдамацька раса, заборонено жити в Чорногорському окрузі.

Так осягнено польський ідеал з початків 20-ого століття. Крім громади агаданих Русинів в горах всі вже в Галичині були поляки.

Коли львівські школарі хотіли бачити Русина, то учителі возили їх до Винника до музею, де крім ріжкої етнографії був останній вовк і медвід у клітці і стара руска церковця, але без съвященника, і в стародавній хаті дві рускі родини. Хлопці заходили зі страхом до сїї хати, питали ся учителів, чи Rusin nie kasa, і дивували ся: Ciekawa rzecz, — помічали они бистроумно, — що Rusin wygląda zupełnie tak, jak człowiek.

А львівські мами, коли їх діти вередували, потішали їх: — Cicho, cicho, ja ci pokaże

Rusina. Діти, цікаві побачити таке незвичайне соторіє, зарах утихомирювали ся.

Колиже прийшло літо, нераз цілі школи виїздили під Чорногору, подивити ся на рускі села, а у вакації бідолахи Русинки не могли обігнати ся від ріжких *letników* i *wycieczkowców*, котрі до них прїздили подивити ся на рускі дівчата, послухати руских пісень і по-коштувати старосвітських руских пирогів. Край брав оплату за оглядане Русинів і самі Русини дещо притім заробляли. Заробив притім нераз і декотрий Полячок буком по хребті, коли занадто підлабувновав ся до рускої дівчини, що пояснювало невигаслими гайдамацькими інстинктами раси, котра не хоче приймати культури.

Хто не мав нагоди бачити живого Русина, сей міг огляdatи єго ще тільки на поlothні в кінотеатрах, або читати про него в нових польських оповіданнях для молодежі, писаних ладом давніх індіанських історій. Богаті книгарів поробили маєтки на тих книжках для молодежі, як пр. повітка п. зн. „Rozbójnicy na grzece Czeremoszu” розійшла ся в трох мільонах примірників.

Поляки мали вже тепер з Русинами спокій. Однак, відповідно до того, як Русини щезали з Галичини, тут діяли ся деякі незвичайні річки, над котрими глубоко роздумували польські соціологи і лікарі. І так, коли вже по селах не стало Русинів, тисячі жінок зі страхом до сїї хати, питали ся учителів, щоби помістити всіх хорих. Була ся якось дівчина нова недуга, подібна до чорної мелянхолії. Спершу не знали польські учени, звідки слабість взяла ся. Відтак замітили приступ, що хори відвозять своїх хорих до Винника. Тут діяли ся чудеса: як тілько

хорий жид побачив Русинів, найчорніша мелянхолія уступала, хорий починає радісно усмішати ся і питав ся Русинів, чи не хочуть позички на 120 пр. Се був певний знак, що хорий приходить до здоров'я.

Потім зауважили учени, що божевільних жидів, котрим було близше в гори, мимо найостріших заборон, вивозять тихим в рускі села і там їх лишають на якийсь час на опіці Русинів, за що добре платять. Не було випадку, щоби жид між Русинами не прийшов до себе. Се ще більше застановило польських учених, але вияснити справи не знали.

Тоді львівський сойм визначив три окремі депутатії, що мали вдати ся до трех жідівських рабінів, в Белзі, Гусятині і Садагурі, і їх спитати про причини божевіля у жідів і такий чудесний вплив Русинів. Всі три рабіни, котрі мимоходом сказавши, були поченними докторами теольгії університету Яна Казимира — дали однакову відповідь, що жиди без Русинів не можуть жити. Доки було вільно жидам їхати за рускими емігрантами, доти і божевільних не було. З тої причини з пів мільона галицьких жидів виїхало до Америки, над Амур і на острови Сендвіч, куди богато Русинів переселило ся. Але від коли тамошні краї заборонили жидам вгнати за Русинами по цілім світі, в Галичині чотири мільйони жидів божевілюють просто з тури за Русинами. Се атавізм, спадщина по предках.

Почувши таку відповідь, польські учени знову глубоко застановили ся над тим, що робити. По кілька літних парадах рішили, що хоч жидів школа, однак дозволити Русинам з від Чорногори, щоб они знову поселилися на Галицьких селах, віяк не можна. Особливо

два правнуки колишніх всеполяків, Гломбіньского і Грабського, дуже побивали ся за тим, щоб Русинам в горах не давати більше прав — і гадка їх перемогла.

З того клопоту виратував їх польський учений, проф. др. Ісаїєв Бікалецький, котрій винайшов serum antiruthenicum, лік справді чудесний. Коли тілько зацілено єго хоробу жидови, зараз одужував. Се serum заціплювано потім жидам — і старшим дітям — і так помалу страшна пошестя минула ся.

Але коли жиди виздоровіли зі своєї тури за Русинами, польські учени замітили нове лихо — правда, аж по літах. В польській літературі настала найновіша романтична доба; поети величали давні *„poliske szlacheckie dworki”*, а молоді соціологи писали, що в цілі Галичині нема вже ніодного справді польського двора, бо всі села вже в жідівських руках. Сі романтичні поезії і студії прокураторів поконфіскували і авторів замкнула до арешту. Справа зробила ся голосна — і тільки тоді поляки замітили, що галицьким намісником був Е. Е. др. Хамайдес, жонатий, правда, з Потоцькою, але mojzeszowego узвізані; президентом суду був гофрат др. Піпес Podbieta, прокуратором др. Тадеуш Злочовер, у львівському університеті були професори Адам Кац, Збішко Вольф, Казимир Бер, Владислав Фуксінський, Анджей Гавс, Пурциц, Пінелес, Кольонський (колись Кваргельдуфт), Шац, Гольдгаммер, Кравіштофель і богато інших, в котрих жаден не мав польського прізвища.

Далі заглянули поляки до табулі й аж наполохали ся, коли прочитали, що у польськім Львові ринок і всі найкрасші патріотичні вулиці: 3-го мая і Листопада, Міцкевича і

ша монархія не втратила впливу на Балкані в народно-політичним згляді.

Та крім того що важнішою справою, а то народно-господарського встановлення для пашої монархії є се, щоби їй не заперто дороги на півдні до Середземного моря. Австро-Угорщина втратила своє становище в Італії, втратила провід в Німеччині, а тепер грозить її зачинене шляху на півдні, народне і політичне відгороджене від півдня.

Політичні і національні нававоди балканських держав змагають до відгородження Австро-Угорщини від півдня, від доступу до Середземного моря чи то дорогою на Мітровицю до Солуя, чи Адрійським морем (задля того таке завдання змагане Сербії до овладання пристані в Леші і Драчі). Австро-Угорщина повинна отже дати, щоби мала відверті ворота на півдні; бо трудно буде би нашій монархії заключити користні договори торгові, наколи би задумана Дунайсько-Адрійська зелінниця не йшла через нашу монархію, а дальше була посунена в сторону Середземного моря. Тим способом була би загрожена альпейська і босанська торговля деревом торговлею з великих деревних засобів Альбанії, а так само коли би тим способом убогі в худобу різну області Середземного моря мали близьшу злуку з урожайними областями балканських країв і ті області, котрі побирали доси товар з монархії, були зближені зелінницею до Середземноморських областей. Італійська торговля лекше сею дорогою опанувала би балканські краї як торговля австрійська, бо наслідком низких цін витворчості можна подавати дешевші вироби, як Австро-Угорщина, котра з загальнно-економічних причин все привелена для свого господарства мати більші згадки.

З новим роком, а особливо з новою воєнною запутаниною, стойте наша монархія перед важним національним, політичним і господарським питанем котре висуває ся знов на перше місце.

Треба отже зединення всіх сил у внутрі монархії, щоби звернути всі змагання на зверх для осягнення військових пільїй, для відчленення всякої шкоди і небезпеки, треба у внутрі спокою і єдності, почуття обовязку для спільноти вітчизни. А се зединене сил внутрішніх, сеї спокій і згоду для змагань до висших пільїй можна осягнути заспокоєнням народно-політичних і культурних потреб поселених в монархії народів.

І з тим новим роком настає крайна пора також для керманічів внутрішньої полі-

Словакої і сотки інших належали вже до самих жidів; не було ані одної каменіці, котрої властителем був би Поляк.

У польському театрі грали безнастінно: Debora albo okrutna miłość, Dziesiąte przykazanie albo Nie rusz, co nie twoje, Mojżesz, Małka Szwarcenkopf, A schwarz Juhr, albo straszne przekleństwo i inny takie sztuki aktorów, перед котрими зблidlili всі давні Mięckiewiczi.

Перед самим намісництвом стояв пам'ятник Йоні Герінга, що відзначив ся у новстванні 1931. року. Школярі співали вже не давнє: Bartoszu, Bartoszu! тілько пісню, яку і найменша польська дитина знала:

Polsko nasza, bądź spokoyna,
bo prowadzi naród Jojna!
Wiwat Jojna! będzie wojna!
Wróci Polskę nam.

Таке зживоване польського народу глубоко смутило нечисленну громадку переслідуваніх польських романтиків і они в зими пересиджували тихо по бібліотеках над старими книжками, а в літі перебували радо в руській кельянії в горах, бажаючи почути старосвітські smętnie dumki ukraińskie. Божком сих романтиків був давній поет Богдан Залеський і они на скалах Чорногори нераз декламували:

Co się stało?

Gdzieś to naszych dum połowa?
Zaporożskich dzis tak mało...

Була се звичайна в історії народів реакція против сучасного ладу чи недаду, однак реакція слаба, безсильна, спізнена. В краю був польський народ, однак...

Однак далі досліпівайте собі самі!

O. M.

тики по той і по сей бік Литви до полегоди межинародних спорів, до переведення писаних законів в дійсне життя.

Просимо домагати ся „Руслан“ по всіх реставраціях, каварнях, торговлях і приєднувати нам нових передплатників в кругах своїх знакомих.

„На літературні теми“.

(Мое слово).

Передомною лежить розкішно оправлена книжка із значком „В. С.“ (Вид. Спілка) з написом „В. Стефанік — Мое слово“. А що вже розкішний вигляд книжки притягає мене до себе, лакомо хапаю й і зачинаю читати.

Чим дальше і дальше читаю сю книжку, тим більший чую несмак, тим більша пориває мене любть, а далі не втерів тай книжку під поріг! Щоби одначе ще лішче переконати ся хто й написав, підношу та ще раз приглядаю ся, такий — п. Василь Стефанік. Вибачить отже п. „посол народу“, Василь Стефанік, що „Мое слово“ написане ним, а так сквально і старанно, розкішно вадане „Вид. Спілкою“ назуву не інакше як огидним пасквілем, киненім на невинних, ідеальних Гуцулів!

Як міг „народний писатель“ в той спосіб представити съвітови, всій вселеній, найкрасшу, найідеальнішу частину свого народу, я бодай не розумію? Представляти бідного, ідеально доброго Гуцула найдикшим, найневкультурнішим різуном, розбійником, убийником, пияком, брудною скотиною негідною достоїнства чоловіка — може одинієнське „Słowo polskie“ і п. Василь Стефанік! А так, не інакше представив бідних Гуцулів п. „посол“! І за сей пасквіль „найвищий ареопаг“ казав його послом вибрати! Бідний Ти, бідний український Народе, коли Твоїми „послами“, заступниками суть Твої пасквілянти!

Хто знає Гуцула так добре, як я юго знаю, той мусить обидати ся в болю проявивши сей пасквіль! Я був між Гуцулами сім літ народним учителем, з ними жив, горював, балював, плакав і тішиався, мав час отже пізнати сего ідеального „короля гір“, сего доброго, сердечного і милосердного чоловіка. Яко народний учитель працював я вже й між Бойками, й між Лемками, між Гуцулами й Подоляками, але такої вродженої інтелігенції, такої доброти, такої сердечності, відносності як у Гуцулів я не подибав і знаю, що ве подибаю.

Читав я також й інших писателів про Гуцулів як пр. Коцюбинського, Харасюка, Савуляка, Федъковича і інших, але у юного я не стрінув той гідоти, того плюгавства, той злоби киненої на невинного Гуцула, що у п. В. Стефаніка!

Кождий темою вибрав собі або глибоку любов, або недолю житя на Черемоши, або зарібки у „бутилах“ і т. д. лише одинокий п. „посол“ вибрав собі „темою“ убийства, різанину, розбишацтво, супружку зраду, пияцтво і т. п. „благодати“ і точнісю за приміром „Sł. Pol.“ і т. п. „przyjaciel ludku ruskiego“, „вікварів“ п. посол і то ще гуцульським говором пасквіль на Гуцулів, а „патріотична“ „Вид. Спілка“ чим скоріше поспішила видати се розкіш! Що скаже і подумає собі про нас союзні війська заatakували би лінію Чаталджі. Однак ся предлога не має виглядів на південне зі сторони великодержав.

„Messager“ звіщує з Цетінії, що король Нікола вислав телеграму до італійського короля з просьбою, поперти справу Скутарі. З Ліондону одержує „Mess.“ вість, що чорногорські відпоручники заявили, що династії грозить утрата престола, наколи Скутарі не дістане ся Чорногорцям.

Найновіші вісти кажуть, що вручена

збірна нота Порті наступить вині, а най-даліше у вівторок. Нота займає ся головною справою Адріянополя, зате справи егейських островів зовсім не обговорює.

Бюро Райтера довідує ся, що не лише

„Добрадала Україна до самого краю Гірше Ляха свої діти Її розпинають!“

В Бурштині, 19. X. 1912.

Іван Дмитренко.

Війна на Балкані.

Міжнародне положене викликане першою в мирівих переговорах в Ліондоні остало незмінене. Збірний крок великодержав в Царгороді має наступити в найближчих дінях, однак згадують ся, що бе з успіху у Порти. Б. Порта знає, що між великодержавами нема згоди на случай, коли б Туреччина дальше боронила ся перед відступленем Адріянополя і егейських островів. Числичи на те разом з великодержавами і на що раз грізвіші румунсько-болгарську задирку, Порта поводить ся доси байдужно.

Звісне лише, що Росія мала заявити, що є готова в случаю вибуху нової балканської війни покинути своє дотеперішнє нейтральне становище. Чи також інші великодержави є готові виступити з середниками примусу проти Туреччини, не звісно.

Телеграфні відомості про вмішані великодержав в балканську війну говорять таке: В царгородських дипломатичних кругах зовсім не таять ся з тим, що великодержави легко можуть бути упокорені, коли би хотіли підпринята збрізу акція у Порти. В Царгороді горюю думка, що Туреччина не має нічого до втрати, супротив чого є можливе, що крок великодержав не буде узгляднений. Більше вражене викликала би в Туреччині овлада якоїсь малоазійської області Росією, однак проти сего запротестували великоросії.

Вість, що великодержави порозумілися вже у всіх точках, є неправдива. Поки що порозумілися амбасадори лише що до тексту ноти, однак ся потім ще не приняли великодержави. Нота буде містити пораду, що Туреччина уступила супротивом домагань балканських держав. Що буде, коли Туреччина зігнорує сю пораду, не звісно. Здає ся, що і предлога Пованкарою що до спільноти демонстрації флота і російського план демонстрації на Чорнім морі відкинуто.

Бюро Райтера довідує ся з разом з членами турецкої мирової місії, що они порішили виїхати з Ліондону, коли протягом двох дін великодержави або союзники не доведуть до компромісу. Амбасадорова Нізамови паші велико залежать на тім, щоби повернув до Берліна, бо він думку єго побут в сім місті був би хосеніший, чим в Ліондоні. Коли союзники зреуть ся претензії до Адріянополя, все піде гладко.

„Loc. Anz.“ доносить, що Росія наміряє просиги великодержави о повновласті до флотської демонстрації на Чорнім морі іменем великодержав наслідні розглядні. Румунське правительство видало всі мобілізаційні розпорядки, які є вже на покінчені.

В зліті з заостренем румунсько-болгарських відносин стойте розпорядок англійського правительства, яке приказало своїй третій ескадрі, що мала від'єхти до Англії, щоби засторожила ся на водах Сеедземного моря аж до порівняння в теперішнім положенні.

„Berl. Tagblatt“ заявляє в телеграмі з Софії: Румунсько-болгарська задирка ввійшла в критичну стадію. Болгарське правительство не зможе зійти до Сілістрию.

В телеграмі з Букарешту доносить „Liberte“, що болгарсько-румунська задирка є дуже поважна. Зі сторони румунського міністерства заграницьких справ заявлено рішучо, що Румунія безуслівно не устуਪить. Або Болгарія добровільно віддасть Сілістрию, або Румунія спробує єї оружно здобути. Супротив такого стану сприяє болгарське правительство переведено далеко йдучі середники, щоби ставити енергічний опір евентуальному вмаршові румунського війська на область Добруджі. В Сілістриї згromadжено вже 2 дивізії війська.

Приходять також успокоючі вісти, які велять надіяти ся, що мимо всего до війни між Румунією і Болгарією не прийде — але тих вістей мало, дуже мало.

явило, що не допустить до овлади егейських островів Італію. В телеграмі з Ліондону дізнається „Localne zeiger“, що до заключення між тридцятьма порозумінням і тридцятьма союзом в значні ріжниці думок і богато розбіжних домагань.

Румунсько-болгарська задирка.

В поінформованих кругах, зближених до румунського правительства думають, що переговори між Даневом і послом Румунії в Ліондоні знова зачнуться. Йонеску, посол Румунії, заявив звітникам „Matin-a“, що предложив Даневу, щоби Болгарія відступила Румунії деякі області, як лиши одержити від Туреччини те, чого домагається.

Болгарські відпоручники з великом огорченем висловлюють ся про поведінене Румунії. Они підозрюють, що за Румунією стоїть Австро-Угорщина, бо сама Румунія не мала бівдаги розпочинати спору з Болгарією.

Бюро Райтера довідує ся з болгарських кругів, що Данев надіє ся нічії або завтра інструкцій з Софії в справі домагань Румунії. Вихідних думок думають, що труднощі будуть в кількох дінях в приязній спосіб підлагоджені.

В Паризі настав загально пессимістичний настрій що дорумунсько-болгарська задирка. Деякі часописи доносять, що Росія наміряє безпосередно вмашерувати до Румунії, коли би она напала на Болгарію. Кажуть, що російський посол в Букарешті повідомив румунському правительству, що Росія мусіла би в такім случаю вмішати ся в хосен Болгарії з оружною силою. Щоби скріпити сю заяву видано розказ чорноморського флоту, що була в поготові.

Йонеску депешував з Ліондона, що на дія на порозуміння з Болгарами є мінімальна. О скільки Болгарія добровільно не зврече ся частини краю з Сілістриєю, то Румунія, не могучи зреши сївих домагань, вмашерує до Болгарії і займе Сілістрию.

Війни болгарсько-румунської очікують кожного дня. З хвилею зірвання переговорів з румунською армією

„польсько-рускі переговори“ в університетській справі, не міг витерпти, щоби при цій нагоді ні з того, ні з цього не штовхнути „Руслану“, щоби хоч тим способом ратувати свою популярність. Вказуючи на те, що „у всякий справі мусить бути ріжниці поглядів і що они є і в нашій суспільноті, хоч ся ріжниця не нарушує в чому небудь єдності (?) всеї нашої репрезентації“ зложеної в трех клюбах, пише дальше так: „Однаку (?) засадничу опозицію веде лише часопис Руслан, але ми (ми — др. Дністровський) знаємо добре, звідки він черпає свою енергію до поборювання (?) змагань Укр. Союза, де ови їдуть в розріз від змаганням краєвого правителства“.

Такі небелиці, пане посол, можете плести хиба тим, що не мали нагоди прочитати тих основних розвідок і статей писаних в Руслані в справі укр.-руського університету і розчісляючи на те, бляхманите мов би то Ви були одноком оборонцем укр. університету. Алеж і народні демократи, котрі читали статі Руслана про укр. університет, призначали, що они написані основно, на підставі певних даних, а не пустими, високоларними фразами без змісту і тому польські часописи всі без ріжниці, мов би води в рот набрали, не мають відаги чого небудь там поданого запречити. Се призвав прилюдно і о. сов. А. Степанович, що ще оден Руслан боронить справу укр. університету, а Ви тимчасом кадите тим, що вosa не мають, вібито Ви від справедливим оборонцем університету, а Руслан поборює змагання Укр. Союза! І не соромите ся плести такі небелиці в очі жівій правді! Таж Ви ще перед вибором в посли ставили справу так, щоби чим скоріше виділити рускі катедри з теперішнього університету, щоб нас відтак посадили „за Dniestrem“, як бажав Gaz. Nar. і всеполяки, щоби „pozbyć się czempredzej tego ruskiego balastu z polskiego uniwersytetu“! Другий Ваш товариш, що сподівав ся на коляду повеліти ся перед виборцями цісарським письмом без означення місця укр. університету і без обезпеки для него інститутів, музеїв і бібліотек, замовив був уже собі бандерию на привіт у своїм округі, а коли поориентував ся, що руска суспільність не одушевляє ся самими катедрами, що не думас вдоволити ся якимсь studium ruthenum, а домагає ся випосаженого як слід науковими інститутами університету у Львові, перебіг для ратування популярності на бік дванадцятки, що під проводом д-ра Лагодинського виступила в опозиції проти голови Союза і вже тепер не бере участі в переговорах з правителством.

Не пускайте отже людям тумана, мов би Руслан поборював змагання укр. Союза в унів. справі, не будьте такі зарозумілі а прочитайте собі добре писані там статі, то ѹ самі дещо при тім скористаєте і се певно вийде в користь справи українсько-руського університету, наколи будете ІІ боронити ве загальними фразами а певними, підставовими даними і аргументами.

— **Вибори до львівської громадської ради.** яку передше розвязано із за численних неправильностей при виборі, відбудуться ся сего четверга, то ѹ 16. с. м. Польські загорільці, згуртовані під всепольською комендою, переводять сі вибори під клічем: „nie puścić ani jednego Rusina!“ І ледво, чи вдасться Русинам осі гнати які успіхи супроти непідготованості руского населення до масової участі в виборах з одної сторони, а випробованих методів всепольського тероризму з другого боку. Пруска метода, примінювана всеполяками до Русинів міста Львова і усуваюча 40 тисячне руске населене від якої небудь участі в міській господарці, повинна витворити по нашім боді відповідний метод оборони. Однак мабуть не скоро ми до неї відповідно приладимо ся, сучаси по онодішнім вічу скликанім руским виборчим комітетом.

— **Наслідки війни в Галичині.** Оноді виголосив у Відні відчут діректор др. Найрат, який розслідував галицькі відносини з рамени межинародної фундації Карнеджі, що має на цілі висвітлювання суспільних і господарських наслідків війни. Др. Найрат відбув подорож по Сербії і Болгарії, також і по Галичині, а свої враження подав в онодішнім, велими займаючим відчуті. Прелегент стверджав, що війна поробила в Сербії і Болгарії о много менші школи, чим страх перед війною в Галичині. Подавши психологочне тло переляку в нашім краю, заявив, що мимо величезних трудностей, які настали в Галичині і великою числа банкруктів, число се не дорівнювало

сумі, яке було перед 15 або 20 літами звичайним. Промисл і торговля держали ся мимо величезних перешкод добре, а тепер дася вже відчувати деяка полекша відносин, бо банки стараються під напором опінії і міністерства скарбу поліпшити відносини. В деяких галузях промислу, як пр. в будівлянім промислі ще довший час будуть давати відчуваючи ся трудності, загалом однак господарське пересилене в Галичині перейшло вже критичну точку. Катастрофа була би неминучою, коли би такий стан потрівав ще кілька місяців.

— **Апетити на мандати.** Вибори до сойму в Яворівському, турчанському і каменецькому округі ще аж за три неділі, а „Прикарпатська Русь“ вже від тижня остріті апетити своїх сторонників на мандати з них округів. Супроти того, що русофіли чекали приходу Росії — подібно середновічним людям, які „въ ожиданії преставленія (кінця) міра, бросали (кидали) свої заняття въ трепетѣ и праздности ожидали — поучув „Прикарпатська Русь“ своїх читачів, що „можеть случиться, что европейской кризис разрешиться миро“ — Росія не забере Галичини — отже треба хоч мандати здобути поки що...

— **Приятелі..** В „Прикарпатські Русь“ читаємо: „Открыта подписка на 1913 годъ на реальная патріотическій журналъ „Почаевский Листокъ“, органъ почавско-лаврского Союза Русского Народа“ і т. д. „Голосъ Русского“, независимый вѣстникъ патріота, Москва і т. д., „Волынская Земля“, органъ монархическихъ организаций і т. д., „Русский Инвалидъ“, еже дневная газета, издаваемая съ высочайшого соизволенія, „Россія“, півурядовий російський органъ, „Московская Вѣдомость“, „Харковская Вѣдомость“, „Дымъ Отечества“, „Холмская Русь“, „Одесский Листокъ“ і т. д. — Ось такі тиражі „чесні“ органів російської печати зарекламувала „Прикарпатська Русь“ протягом одного тижня на своїх сторінках. Ох, ви русофільські льоялісти!

— **Реформа податків.** З Відні доносять, що нині має там відбути ся конференція відповідників сторонництв в справі податкової реформи. Чехи домагаються ся переведення такої реформи на найширшій основі. Фінансова комісія збере ся дnia 16. с. м. Перше повне засідання палати відбудеться в січні наступного року, якщо побирали науку 40.000 дітей. Про его діяльність говорять тисячі съвідківъ его власніх учениківъ консульі і французкої „Alliance“ і генеральний консулъ з Ерусалиму. Французка „Alliance“ признає отверто, що братови Евагрієви передовсім належать ся заслуга, що французка мова в теперішній пору, серед незвичайних трудностей і конкурентів, ввійшла в школу в Ерусалимі, і що раз красше розвиває ся. При тім треба додати, як маконське правительство в Франції поступило собі з братами „християнських школ“.

Оно розвязало конгрегацію тих школ, самих братів розігнало, ввело на свою школу учителів-синдикат, а в школах науку релігії зовсім знесено. Сорок мільйонів привезено тим учителям більше, чим передше побирали, так они не лише, що жадають 120 мільйонів, але ще їх виховували по тих школах в того рода, що правительство раде було би з ними розвязати ся, бо ширять революційну пропаганду, жадному правительству не бажаю, хочби і як найбільше вільномудрому. Вже висота платні зовсім не вказує на те, щоби ті учителі, яких так форсувало правительство, відповіли своєму фаховому образованню і почуттям обов'язку. Франція мала дешеві сили, які коли не стояли під тим аглядом висше, то певно на рівні — а ними були шкільні братчики. І тепер правительство, що само покликало тих зліх духів, не може від них увільнити ся. Мусіло би хиба бути сліще, коли би не хотіло призвати, що учителі вехайби они були съвіці люди чи братчики, коли мають релігійні засади, суть о много корисніші, як для людності так і для правительства, як ті, що не уважають не то духовної влади, але взагалі ніякої. Міністер Гізо, що був протестантом, сказав раз таке: Церква є найліпшою школою ресвекту і пошановання. Маконське і вільномудріє правительство у Франції віддалило Церкву від держави, а те пер саме видить, як учителство, котре в воюючо настроєні проти Церкви, не має респекту перед єї авторитетом. Мужі, що суть такими католиками, як брат Евагрій, більше приносять чести вітчизні, більше заслугують

заслуги. В домі арештованого нашла поліція дуже много доказового матеріалу.

— **Шпигунство.** В Вашківцях над Черемошом на Буковині арештовано Євгена Миронка, інженера зі Львова, під замітом шпигунства в хосен Росії. При арештованім найдено много компромітуючих письм і листів. Его відставлено до суду в Чернівцях. — В Білімстоці арештовано під замітом шпигунства інж. Рачинського якогось Аронова, котрій зізнав, що є сербським горожанином і займається торговлею. Під час трусиці відкрито у Аронова мого плянів доріг і зелізничних шляхів, та вказуючу на шпигунську роботу переписку.

— **Відзначене брата-монаха Евагрія у Франції.** Стати членом французької академії се найбільша почесь у Франції. В давніших часах, коли в склад сенату входили католики, таке відзначував щорічно когось з найбільш заслужених людей було більше безсторонне, тепер, коли всю описано ся в руках маконів, є оно більше партійне, так що з віруючими католиків ледве дехто достойтів тої почесті, хиба заслуги єго суть так ярко визначчі, що не дадуть ся закрити. Тому, коли який католик стане в теперішніх відносинах у Франції членом академії, то мусить він тим самим визначати ся неаби яким таланом. Отака академія визначає рікрічно суму 6.000 франків нагороди т. з. чесноти. В сім році призначала она єї шкільному братові-монахові Евагрієви. Він уродив ся в Сен-Омер в році 1831. Через 12 літ він вчив по народних школах у Франції членом академії, то мусить він тим самим визначати ся неаби яким таланом. Отака академія визначає рікрічно суму 6.000 франків нагороди т. з. чесноти. В сім році призначала она єї шкільному братові-монахові Евагрієви. Він уродив ся в Сен-Омер в році 1831. Через 12 літ він вчив по народних школах у Франції членом академії, то мусить він тим самим визначати ся неаби яким таланом. Отака академія визначає рікрічно суму 6.000 франків нагороди т. з. чесноти. В сім році призначала она єї шкільному братові-монахові Евагрієви. Він уродив ся в Сен-Омер в році 1831. Через 12 літ він вчив по народних школах у Франції членом академії, то мусить він тим самим визначати ся неаби яким таланом. Отака академія визначає рікрічно суму 6.000 франків нагороди т. з. чесноти. В сім році призначала она єї шкільному братові-монахові Евагрієви. Він уродив ся в Сен-Омер в році 1831. Через 12 літ він вчив по народних школах у Франції членом академії, то мусить він тим самим визначати ся неаби яким таланом. Отака академія визначає рікрічно суму 6.000 франків нагороди т. з. чесноти. В сім році призначала она єї шкільному братові-монахові Евагрієви. Він уродив ся в Сен-Омер в році 1831. Через 12 літ він вчив по народних школах у Франції членом академії, то мусить він тим самим визначати ся неаби яким таланом. Отака академія визначає рікрічно суму 6.000 франків нагороди т. з. чесноти. В сім році призначала она єї шкільному братові-монахові Евагрієви. Він уродив ся в Сен-Омер в році 1831. Через 12 літ він вчив по народних школах у Франції членом академії, то мусить він тим самим визначати ся неаби яким таланом. Отака академія визначає рікрічно суму 6.000 франків нагороди т. з. чесноти. В сім році призначала она єї шкільному братові-монахові Евагрієви. Він уродив ся в Сен-Омер в році 1831. Через 12 літ він вчив по народних школах у Франції членом академії, то мусить він тим самим визначати ся неаби яким таланом. Отака академія визначає рікрічно суму 6.000 франків нагороди т. з. чесноти. В сім році призначала она єї шкільному братові-монахові Евагрієви. Він уродив ся в Сен-Омер в році 1831. Через 12 літ він вчив по народних школах у Франції членом академії, то мусить він тим самим визначати ся неаби яким таланом. Отака академія визначає рікрічно суму 6.000 франків нагороди т. з. чесноти. В сім році призначала она єї шкільному братові-монахові Евагрієви. Він уродив ся в Сен-Омер в році 1831. Через 12 літ він вчив по народних школах у Франції членом академії, то мусить він тим самим визначати ся неаби яким таланом. Отака академія визначає рікрічно суму 6.000 франків нагороди т. з. чесноти. В сім році призначала она єї шкільному братові-монахові Евагрієви. Він уродив ся в Сен-Омер в році 1831. Через 12 літ він вчив по народних школах у Франції членом академії, то мусить він тим самим визначати ся неаби яким таланом. Отака академія визначає рікрічно суму 6.000 франків нагороди т. з. чесноти. В сім році призначала она єї шкільному братові-монахові Евагрієви. Він уродив ся в Сен-Омер в році 1831. Через 12 літ він вчив по народних школах у Франції членом академії, то мусить він тим самим визначати ся неаби яким таланом. Отака академія визначає рікрічно суму 6.000 франків нагороди т. з. чесноти. В сім році призначала она єї шкільному братові-монахові Евагрієви. Він уродив ся в Сен-Омер в році 1831. Через 12 літ він вчив по народних школах у Франції членом академії, то мусить він тим самим визначати ся неаби яким таланом. Отака академія визначає рікрічно суму 6.000 франків нагороди т. з. чесноти. В сім році призначала она єї шкільному братові-монахові Евагрієви. Він уродив ся в Сен-Омер в році 1831. Через 12 літ він вчив по народних школах у Франції членом академії, то мусить він тим самим визначати ся неаби яким таланом. Отака академія визначає рікрічно суму 6.000 франків нагороди т. з. чесноти. В сім році призначала она єї шкільному братові-монахові Евагрієви. Він уродив ся в Сен-Омер в році 1831. Через 12 літ він вчив по народних школах у Франції членом академії, то мусить він тим самим визначати ся неаби яким таланом. Отака академія визначає рікрічно суму 6.000 франків нагороди т. з. чесноти. В сім році призначала она єї шкільному братові-монахові Евагрієви. Він уродив ся в Сен-Омер в році 1831. Через 12 літ він вчив по народних школах у Франції членом академії, то мусить він тим самим визначати ся неаби яким таланом. Отака академія визначає рікрічно суму 6.000 франків нагороди

находить ся окружена галузками лавру напись: "Guerra italo-turca 1911—1912". Сю мідлюють на синьо-чорвоній стяжці.

Шкідливість морських ліхтарень. Спасаючи жите морякам, морські ліхтарні стоять ся рівночасно причиною загибелі інших животин. Нетлі і інші насікомі превсіляних пород гинуть в безчисленні скількості, приближуючи ся до сего промінного жерела съвіти і обпалюючи свої ніжнені крильца. Не менше личин спустошения спричиняють великі електричні морські ліхтарні серед птиць, головно перелетних. Об прозору захорону морських ліхтарень розвиває ся тисячі диких качок і гусей. Число птиць погибаючих таким чином переходить все, що лише ся можна уявити. Одного дня в осени начислено 5916 птиць які розбили ся о морську ліхтарню, що находить ся на розі Греїн, в проливі Па де Кале; слідуючого дня така сама судьба постигла там 5600 птахів ріжного рода. Деяким породам птиць грозить швидка загибель, наколи сему вчасно не зарадить ся. Легко можна устеречі від загибелі птиць, перелітаючі мимо ліхтарень, наколи би так окружити їх в деякій віддалі від скла, густоко і доволі сильною сіткою.

Оповістки.

— Для жовнірів на границях нашої монархії прислав на наші руки Влов. М. Галань з Белза 2 К.

— Подяка. Всім Всім. Отцям і Влов. Добрідям складає Виділ Читальні укр. богословів ім. М. Шашкевича у Львові, сердечну подяку за ласкаві жертви на памятник М. Шашкевича у Львові. Хотій доси на 3.000 розісланих відозв вплинуло всього 144 К, то все ж сподіє ся Виділ Читальні, що Всім. Отці поспішати далі з ласкавими жертвами на будову памятника — та дозволять здійснити задумане діло. Желаемо всім б. членам Читальні напоє всьо найкрасшого в Новим роком — та просимо незабувати на нашу відову. — Виділ.

— Іспити приватистів і приватисток в кінцем 1. піврока відбудуться у Львові в ц. к. академічній гімназії, головні 23. і 24. в філії 22. і 23. січня; вступні іспити в гімназії головні 3. і 4. лютня. В філії, а причини заповнення кляс, будуть вступні іспити лиш для тих, що хотіли би евентуально записати ся на приватистів. Також нових учеників з інших гімназій на філії з початком 2. курсу с. р. не буде ся принимати. До іспиту зголосувати ся треба все день наперед.

— **Іменування і перевесення.** Міністер судівництва іменував повітовими судиями і начальниками повітових судів: пов. судію Тад. Киселевского в Рожніві для Рожнітова; заст. держ. прок. Мих. Радецького в Коломії для Козові; іменував пов. судіями судіїв: В. Янака в Солотвині для Войнилова, Ем. Рослякова в Сколім для Жидачова, Андр. Малиновского в Сколім для Луки; іменував заст. держ. прок. повіт. судію Р. Тертиля в Порожніку для Бережан, повіт. судіями судіїв: Вол. Огоновского в Снятині для Калуша, Влад. Павлього в Бродах для Золочева, Збігін. Гмурівского в Снятині для Станіславова; перевіс судіїв: Ів. Тесайрого з Перемишля до Львова, Стас. Лесера в Городі до Перемишля і Войт. Трамплера в Жураві до Бережан; іменував повіт. судіями: повіт. судію і начальника повіт. суду Йос. Калужняцкого в Рожнітovi для Перемишля, заст. держ. прокуратора Вол. Жегестовского у Львові для Львова, повіт. судію і начальника повіт. суду Стеф. Кущіра в Луці для Самбора; вкінці судіїв: Мир. Кімековича з Березова для Городенки, Ант. Лопушанського з Бурштина до Риманова, Йос. Войтуна із Старої Соли до Теребовлі, Ігн. Грудня з Цішанова до Рожнітова і Ів. Сокульського з Делятина до Підгаєць.

Міністерство торговлі іменувало укінч. студ. прав. Ром. Шопу, концептівим почтоворним практикантом для округа гал. дирекції почт і телеграфів.

Намісник переніс повітових комісарів: Ад. Мілашевского зі Збаражу до Станіславова, Меч. Костецького зі Скалату до Львова, Ром. Сьвітальського з Бялої до Печенижина, Тад. Ковалевского з Рогатина до Львова, Вит. Зелінського з Печенижина до Старого Самбора, дельше концептів намісництва: дра Йос. Більницького зі Станіславова до Львова, а вкінці концептів практикантом намісництва: Ігн. Глубовського зі Львова до Рогатина, Стан. Мо-

шіца зі Львова до Скалату і Зб. Виндрівського зі Львова до Збаражу.

Президент гал. дирекції почт іменував почтмайстрами: адюнкта Льва Любаса в Книгівничах, офіціята Стан. Клімпля в Турині і Ром. Патрія в Перегинську, та переніс Стан. Бітнера в Книгівничах до Плещова.

— **Нові телефонні стаци.** З днем 10. с. м. віддано до приводного ужитку телефонні стіть в Отиїї, з днем 12. с. м. в Бібрці, а 14. с. м. передає ся в Бурштині, 16. в Рогатині, 18. в Підкамени коло Рогатина.

— **3 Перемишля.** Кваліфікаційні іспити учительів народних шкіл пічнуться перед іншотою комісією в Перемишлі дні 17. лютня. Подання приймається до 7. лютня.

Телеграми

в дні 13. січня.

Чернівці. (ТКБ). По довгій дискусії сойм значкою більшостю приняв предлогу в справі уздоровлення Союза рільничих стоварищень на Буковині.

Чаргород. Б. міністер маринарки контр-адмірал Галіл паша став іменованій вождом флоту і вийшов до Дарданелів. Дозволено ему видати грецькі флотів рішаючу битву.

Чернівці. На онодішнім засіданю буковинського сойму поставив румунський посол Фльондор наглий внесок, підписаний майже всіми румунськими послами в справі переслідування Кудровохів в Македонії зі сторони Греків і Сербів. Посли висказують свою обуреність з причини сповнення там насильства і гнету і домагаються, щоби правительство старалося з цілім націском зарадити екстермінаторів політиці, приміненій згідом Кудровохів.

Софія. На зверджене болгарського генерального штабу ціле побереже моря Мармара, яке в обсаджене болгарською армією, заострене мінами.

Білогород. (ТКБ). З причини недуги консула Тагого відложено на кілька днів торжественне вивіщене австрійської хоругви на консулі в Митровиці. Консул заступить імовірно інший урядник.

Відень. „Neue Freie Presse“ довідує ся з Букарешта, що в румунських правительственных кругах впевнюють, що як довго відбуваються болгарско-румунські переговори, нема причини до військової овлади домаганих зі сторони Румунії областей.

Будапешт. З Букарешта телеграфують до „Pester Lloyd-a“: Напружене відносин межи Болгарією з Румунією відбувається в тутешнім мірозданнім кругам від двох днів з много ладіннішим. Є оправдана надія, що домагання Румунії будуть сповнені мирово і небавком наступить виаснене положення. Вчера відбулися межи румунським міністрем-предсідником Майореску і послами Росії, Болгарії і Туреччини кількагодинні переговори.

Петрбург. Зарад російського Червоного Хреста візвав всії свої відділи на Балкані до чим скоршого повороту до Росії. Сю подію пояснюють ту в ріжкій способі.

Солунь. (ТКБ). Прибув сюди з Драча корабель і привіз много турецких полонників, в тім много офіцірів і звігіців. Офіцірів відбулося звідси до Сербії.

Петрбург. (Пет. Аг.). З Пекіна доносять, що російське правительство повідомило Китай, що не бачить причини відрочення заплати відшкодування, яке винен Китай Росії в приводі боксерської ворохоби.

Господарські, промислові і торговельні вісті.

Комунікат Краєвого Союза для збуту худоби з торту у Львові дні 8. січня 1913.

На нинішній торг зігнаво: Волів 52, бугаїв 17, коров 88, яловника 158, телят 417, безрог 199; разом 931 штук.

Плачено за метричний сотнар живої ваги т. з за 100 кг.: за опасові воли 94 до 110 К, за бугаїв 88 до 100, за корови на зарів 50 до 80, за яловника 50 до 90, за телята 60 до 104, за безроги галицькі 104 до 122, за угорські 124 до 132 К.

Асекуруйте своє майно від огню

В „Дністрі“!

Кождий Русин повинен асекуровати ся від огню, щоби на случай пожежі не понести страхи, бо достаток одинців то добробит цілого народу.

Кождий Русин повинен асекуровати ся тільки в рускім товаристві взаємних обезпечені

„Дністер“

Нема жадного іншого руского товариства асекураційного, тільки один

„Дністер“

„Дністер“ рахує найдешевші оплати за обезпечені селянських будинків.

„Дністер“ звертає кождочій чистий зиск своїм членам; на рік 1911 виносить збиток 10%.

„Дністер“ оцінює та виплачує школи до огни скоро і ретельно, а до комісії запрошує все двох господарів на оцінителів.

„Дністер“ дає підмогу руским школам і бурсам, де виховують ся селянські діти.

Люди асекуровані в „Дністру“ можуть дістати позичку у всіх великих банках і в Товаристві взаємного кредиту „Дністер“.

Власні фонди „Дністра“ виникають з кінцем 1911 року 3.333.300 корон.

„Дністер“ приємна обезпечені на житі у всіх догідних комбінаціях (на дожиті, посмертні капіталі, посаги, ренти).

В „Дністру“ можна обезпечати від крадіжки з вломом движимості всіхого рода, а товариства кредитові готівку, цінні папери і векселі за дешевою оплатою премії.

Адреса „Дністра“: Товариство взаємних обезпечені „Дністер“ у Львові, у власнім дому ул. Руска ч. 20.

Приймається передплату на 1913 рік на одинаковий український ілюстрований рільничо-господарський двотижневник

„Господарська часопись“

орган Краєвого Товариства господарського „Сільський Господар“ у Львові.

Виходить кожного 10. і 25. що місяця.

Сівропідприємства „Господарської Часописи“ в фаховій інформації рільничо-господарській, читачі знайдуть корисні і поучаючі поради, як упорядкувати, підвищувати господарство і як збільшити його відатність.

В „Господарській Часописі“ друкуються статті з обсягу різких галузей господарства, а то: рільництва, садівництва, городництва, сінокіяття, пасовись, пасічництва, хову рогатої худоби, безрог, дробу і т. д.

В „Господарській Часописі“ поміщуються відомості з діяльності Головної Ради, філій та Кружків Товариства.

Рівнож поміщаються ся приватні оголошення і анонси по ціні: 20 сот. від рядка дрібним друком чотири рази ломаного; шеста частина сторони 8 К, четверта частина 12 К, третя частина 15 К, половина сторони 20 К. Ціла сторона 20 К. — При більшеразовім поміщенню оголошення удається ся опуст.

Щоби оминути накопичені роботи з початком нового року в виготовленні адрес т. д., просимо посилати ся з надісланням підплати на рік 1913. — Хто надішле передплату на 1913. р. перед днем 21. грудня с. р., самодержичі безплатно ілюстровану книжку: „Годівля курій“, написав Григорій Герман, в ціні 1 К.

Передплата на рік 4 К, на піврока 2 К.

Адреса „Господарської Часописи“: Львів, ул. Зімовича 20

(3)

Накладом Piusverein-u появляються гарно виконані ілюстровані листки в малюнками артиста-маліяра Асмана, які представляють найбільш зйомаючі сцени з другої турецької облоги Відня.

Ся листки висилав

Kanzlei des Piusvereines,

Wien, I. Bäckerstrasse 9.

по 1К 60 с з серією (20 листків) разом з почтовою оплатою. Поодинокий листок коштує 10 сот. Замовлення належить висилати на висічес згадану адресу.

Приїзд до Львова

на головний дворець:

З Krakova: 2-22, 5-45, 7-25, 8-50, 1-10, 10-05, 1-30, 2-00\$, 5-40, 7-25†, 8-25, 9-50, * з Tarhova, § від 15/5 до 30/9 включно щодня, † з Moshani 15/6 до 30/9 включно щодня.

З Pidvol